

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 22 Ιανουαρίου 2021
(OR. en)

5555/21

COVID-19 16
SAN 33
PHARM 11
MI 36
COMPET 44
FRONT 21
IPCR 5

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	20 Ιανουαρίου 2021
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2021) 35 final
Θέμα:	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ Ενιαίο μέτωπο καταπολέμησης της νόσου COVID-19

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2021) 35 final.

σνημμ.: COM(2021) 35 final

Βρυξέλλες, 19.1.2021
COM(2021) 35 final

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ενιαίο μέτωπο καταπολέμησης της νόσου COVID-19

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η αλλαγή του έτους είναι πιθανό να σηματοδοτήσει την αρχή του τέλους της πανδημίας COVID-19. Χάρη στην πρωτοπόρα επιστήμη και τις αξιοσημείωτες προσπάθειες σε επίπεδο πολιτικής και βιομηχανίας, το έργο που υλοποιείται συνήθως σε δέκα χρόνια επιτεύχθηκε σε δέκα μήνες, ενώ με τους ταχείς μαζικούς εμβολιασμούς που είναι σε εξέλιξη, εκατομμύρια Ευρωπαίοι έχουν πλέον εμβολιαστεί κατά της νόσου COVID-19.

Ωστόσο, ενώ οι λοιμώξεις αυξάνονται και έως ότου πραγματοποιηθούν εμβολιασμοί στην απαιτούμενη κλίμακα για την αντιστροφή της πορείας της πανδημίας, θα απαιτηθεί συνεχής επαγρύπνηση, μέτρα ανάσχεσης και έλεγχοι της δημόσιας υγείας. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη πρέπει τώρα να αναλάβουν δράση για να περιορίσουν τον κίνδυνο ενός δυνητικά πιο σκληρού τρίτου κύματος λοιμώξεων, χαρακτηριζόμενο από τις πιο μεταδοτικές, νέες παραλλαγές του ιού, οι οποίες έχουν ήδη εκδηλωθεί σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Με την ελπίδα και τη νηφαλιότητα που αυτό συνεπάγεται, πρέπει να υπάρξει μια **ανανεωμένη και ομόθυμη αποφασιστικότητα ώστε η Ευρώπη να δράσει από κοινού** προκειμένου:

- να επιταχύνει τον εμβολιασμό και τις προμήθειες εμβολίων
- να κλιμακώσει τις εξετάσεις ανίχνευσης του ιού και τον προσδιορισμό της αλληλουχίας ώστε να ελεγχθούν οι λοιμώξεις και οι νέες παραλλαγές
- να διασφαλίσει τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς
- να επιδείξει διεθνή ηγεσία και αλληλεγγύη προς τους εταίρους της

Η παρούσα ανακοίνωση παρουσιάζει τις αποφάσεις και τη συντονισμένη προσέγγιση που απαιτούνται κατά τη σύνοδο των ηγετών της 21ης Ιανουαρίου, προκειμένου να υλοποιηθούν οι τέσσερις αυτές προτεραιότητες. Βασίζεται στην πείρα που αποκτήθηκε τις τελευταίες εβδομάδες, στις πλέον πρόσφατες επιστημονικές γνωμοδοτήσεις και στην ανακοίνωση με τίτλο «Μένουμε ασφαλείς από την COVID-19 τον χειμώνα» που εκδόθηκε τον Δεκέμβριο.

Σε μια μάχη με τον χρόνο, η ανάληψη συντονισμένης δράσης, επί του παρόντος, θα μας βοηθήσει να προστατεύσουμε περισσότερο τη ζωή και τα μέσα βιοπορισμού αργότερα και να ανακουφίσουμε τα ήδη επιβαρυνόμενα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης και τους εργαζόμενους. Με τον τρόπο αυτό η Ευρώπη θα ακολουθήσει κοινή πορεία προς την αρχή του τέλους της πανδημίας.

1. ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΟΥ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ

Η στρατηγική της ΕΕ για τα εμβόλια αποδείχθηκε επιτυχής όσον αφορά την εξασφάλιση, για τα κράτη μέλη, της ποσότητας και της ποιότητας των απαιτούμενων εμβολίων. Αυτό έγινε με τη στήριξη της ανάπτυξής τους, την ενθάρρυνση της παραγωγής τους και την εξασφάλιση της προμήθειάς τους. Αξιοποιώντας τη διαπραγματευτική ισχύ 27 κρατών μελών και 450 εκατομμυρίων ατόμων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατόρθωσε να εξασφαλίσει 2,3 δισεκατομμύρια δόσεις ως μέρος του ευρύτερου χαρτοφυλακίου ασφαλών εμβολίων κατά της COVID-19 σε παγκόσμιο επίπεδο.

Αυτή η ευρωπαϊκή προσέγγιση θα επιτρέψει να εμβολιαστούν περισσότερα από **1 δισεκατομμύριο άτομα στην Ευρώπη, στη γειτονία της και πέραν αυτής**. Μόνο από τα ήδη εγκεκριμένα εμβόλια των BioNTech/Pfizer και Moderna θα διατεθούν δόσεις για 380 εκατομμύρια άτομα, ήτοι πάνω από το 80 % του πληθυσμού της ΕΕ. Ο έλεγχος από εμπειρογνώμονες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων (EMA) διασφαλίζει την ασφάλεια όλων των εμβολίων. Ο EMA αξιολογεί επί του παρόντος ένα τρίτο εμβόλιο — το Oxford/AstraZeneca — και σχετική απόφαση θα ληφθεί έως το τέλος του μήνα. Ξεκίνησε μια κυλιόμενη αξιολόγηση του εμβολίου της Johnson & Johnson.

Περισσότεροι εμβολιασμοί, ταχύτερα

Ο εμβολιασμός των Ευρωπαίων ξεκίνησε κατά τις **ευρωπαϊκές ημέρες εμβολιασμού**, από τις 27 έως τις 29 Δεκεμβρίου 2020. Έκτοτε, πάνω από 13 εκατομμύρια δόσεις (12,25 εκατομμύρια δόσεις από τη BioNTech-Pfizer και 850 000 δόσεις από τη Moderna) έχουν παραδοθεί στα κράτη μέλη βάσει αναλογικής κλειδας πληθυσμιακής κατανομής και έχουν διενεργηθεί **πάνω από 5 εκατομμύρια εμβολιασμοί** στην ΕΕ.

Ενώ κάθε κράτος μέλος εμβολιάζει σύμφωνα με τη δική του στρατηγική, είναι σημαντικό οι **προσπάθειες εμβολιασμού στην Ευρώπη να παραμείνουν σε μεγάλο βαθμό συγχρονισμένες**, τόσο για υγειονομικούς λόγους όσο και για λόγους σχετικών με την ενιαία αγορά. Ωστόσο, από τα πρώτα στοιχεία προκύπτουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών ως προς το ποσοστό των εμβολιασμένων ατόμων, το οποίο κυμαίνεται από άνω του 2 % έως κάτω του 0,5 %. Παρόλο που είναι ακόμη νωρίς, είναι σημαντικό να παρακολουθείται η πρόοδος και, στο πνεύμα αυτό, η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC)¹ θα δημιουργήσουν ένα σύστημα για την παρακολούθηση της προόδου όσον αφορά τη

¹ Το ECDC δημιούργησε μια νέα ειδική ενότητα υποβολής στοιχείων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Επιτήρησης (TESSy)

διάθεση εμβολίων, ώστε να υποστηριχθεί η ταχεία και αποτελεσματική προώθηση σε όλα τα κράτη μέλη.

Ο εμβολιασμός δεν αποτελεί αγώνα δρόμου μεταξύ των χωρών, αλλά αγώνα ενάντια στον χρόνο. Καθώς εξαπλώνονται νέες παραλλαγές, η επιτάχυνση της χορήγησης εμβολίων γίνεται ακόμη πιο επιτακτική. Ο εμβολιασμός απαιτεί ένα πολύπλοκο σύνολο μέτρων διαχείρισης και υλικοτεχνικής υποστήριξης, καθώς και ετοιμότητα για την κλιμάκωσή τους σε συνάρτηση με την αύξηση της προσφοράς. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται η ύπαρξη επαρκών αποθεμάτων, τα αποτελεσματικά συστήματα διαχείρισης ραντεβού, η οργάνωση χώρων και εγκαταστάσεων μαζικού εμβολιασμού, η προετοιμασία της αναγκαίας αποθήκευσης σε ψύξη και η κατάρτιση πρόσθετου προσωπικού. Για τη στήριξη αυτού του στόχου, η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τις εταιρείες για την ανάπτυξη ενός διαφανούς και σαφούς χρονοδιαγράμματος παράδοσης των διαφόρων εμβολίων. Έχει εξασφαλίσει, μέσω κοινής προμήθειας της ΕΕ, μια αλυσίδα εφοδιασμού σε ιατρικό εξοπλισμό ζωτικής σημασίας απαραίτητο για τον εμβολιασμό μέσω της οποίας τα κράτη μέλη μπορούν τώρα να προβαίνουν σε παραγγελίες.

Για να διασφαλιστεί μια φιλόδοξη προσπάθεια εμβολιασμού, είναι απαραίτητη η επίτευξη συγκεκριμένων στόχων. Αυτό που μετριέται υλοποιείται:

- **Έως τον Μάρτιο του 2021, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν εμβολιάσει τουλάχιστον το 80 % των επαγγελματιών στον τομέα της υγείας και της κοινωνικής περίθαλψης και των ατόμων ηλικίας άνω των 80 ετών.**
- **Έως το καλοκαίρι του 2021, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν εμβολιάσει τουλάχιστον το 70 % του ενήλικου πληθυσμού.**

Η επίτευξη αυτών των δύο στόχων θα μειώσει, σε πρώτη φάση, τα ποσοστά θανάτων και νοσηλείας, θα ανακουφίσει την πίεση στα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης και στη συνέχεια θα θέσει την Ευρώπη σε τροχιά ανοσίας της αγέλης, συμβάλλοντας στην προστασία όσων δεν μπορούν να εμβολιαστούν και παρέχοντας ένα ανάχωμα στη διασπορά του ιού. Η επιτυχής διάθεση εμβολίων θα συμβάλει επίσης στο να τεθεί η οικονομία της Ευρώπης σε σταθερή πορεία ανάκαμψης.

Κλιμάκωση της παραγωγής εμβολίων, προμήθειες και πληροφορίες

Για την επίτευξη των εν λόγω στόχων, θα πρέπει να **αυξήσουμε την προσφορά εμβολίων**. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η ΕΤΕπ στηρίζουν συνεχώς την αύξηση των παραγωγικών ικανοτήτων στην ΕΕ μέσω των συμφωνιών προαγοράς και δανείων της ΕΤΕπ. Θα συνεχίσουν να συνεργάζονται με τους κατασκευαστές για τη μεγιστοποίηση της παραγωγικής ικανότητας στην ΕΕ. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα ξεκινήσει διαρθρωμένο διάλογο με τους παράγοντες της αξιακής αλυσίδας παρασκευής εμβολίων. Η στήριξη μπορεί να λάβει διάφορες μορφές, όπως επενδυτική στήριξη για μονάδες παρασκευής, ενθάρρυνση και διευκόλυνση, όπου απαιτείται, συμφωνίες μεταξύ παρασκευαστών για την αναπροσαρμογή των εγκαταστάσεων παραγωγής των εγκεκριμένων εμβολίων της κάθε πλευράς και την περαιτέρω επέκταση των ικανοτήτων μέσω της παρασκευής βάσει σύμβασης. Αυτό θα συμβάλει επίσης στην αντιμετώπιση τυχόν ζητημάτων που αφορούν την αλυσίδα εφοδιασμού.

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεργαστούν με τις εταιρείες για να εξασφαλίσουν ότι η νέα παραγωγή θα διατεθεί το συντομότερο δυνατόν. Θα συνεργαστεί επίσης με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων (EMA) για την επιτάχυνση της διαδικασίας έγκρισης νέων εγκαταστάσεων παραγωγής. Το ECDC θα χρησιμοποιήσει τις προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων για τον εντοπισμό επιτυχών υλικοτεχνικών μέτρων, όπως ο τρόπος δημιουργίας κέντρων εμβολιασμού και διαχείρισης ηλεκτρονικών συστημάτων κρατήσεων, ώστε να τεθεί στη διάθεση των κρατών μελών ένα απόθεμα ορθών πρακτικών και πρακτικών συμβουλών.

Για να υποστηριχθεί αυτό, ο EMA και το ECDC θα διεξαγάγουν και θα συντονίσουν μελέτες σε επίπεδο ΕΕ για την **ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα των εμβολίων** κατά της νόσου COVID-19. Η Επιτροπή θα στηρίξει την ανταλλαγή επιστημονικών πληροφοριών και ορθών πρακτικών, με τη συμμετοχή της ενωσιακής πλατφόρμας επιστημονικών συμβούλων για τη νόσο COVID-19.

Η σαφής και συνεχής **επικοινωνία** όσον αφορά τη σημασία και την ασφάλεια των εμβολίων παραμένει ουσιαστικής σημασίας για την αντιμετώπιση της επιφυλακτικότητας απέναντι στα εμβόλια και την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης και των ψευδών πληροφοριών.

Τεκμηρίωση εμβολιασμού και αμοιβαία αναγνώριση

Καθώς περισσότερα άτομα εμβολιάζονται, η **τεκμηρίωση και η αμοιβαία αναγνώριση του εμβολιασμού αποκτούν ύψιστη σημασία**. Τα πιστοποιητικά εμβολιασμού επιτρέπουν τη σαφή καταγραφή του ιστορικού εμβολιασμών του κάθε ατόμου, ώστε να διασφαλίζεται η σωστή ιατρική παρακολούθηση, καθώς και η παρακολούθηση πιθανών ανεπιθύμητων ενεργειών. Μια κοινή προσέγγιση της ΕΕ για έγκυρα, αξιόπιστα και επαληθεύσιμα πιστοποιητικά θα επέτρεπε στους πολίτες να χρησιμοποιούν τα πιστοποιητικά τους σε άλλα κράτη μέλη. Αν και είναι πρόωρο να προβλεφθεί η χρήση των πιστοποιητικών εμβολιασμού για σκοπούς άλλους από την προστασία της υγείας, μια ενωσιακή προσέγγιση θα μπορούσε να διευκολύνει άλλες διασυνοριακές εφαρμογές των εν λόγω πιστοποιητικών στο μέλλον.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να συνεργάζεται με τα κράτη μέλη για πιστοποιητικά εμβολιασμού που μπορούν να αναγνωριστούν και να χρησιμοποιηθούν στα συστήματα υγείας σε ολόκληρη την ΕΕ, σε πλήρη συμμόρφωση με τη νομοθεσία της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων, και για να κλιμακωθεί η χρήση τους σε παγκόσμιο επίπεδο μέσω των συστημάτων πιστοποίησης του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας. Το δίκτυο eHealth θα καθορίσει το ελάχιστο σύνολο δεδομένων που απαιτούνται για τα εν λόγω πιστοποιητικά σε επίπεδο ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου ενός μοναδικού αναγνωριστικού κωδικού και ενός κατάλληλου πλαισίου εμπιστοσύνης που θα διασφαλίζει την ιδιωτικότητα και την ασφάλεια. Οι εργασίες αυτές θα πρέπει να ολοκληρωθούν έως τα τέλη Ιανουαρίου 2021 και να παρουσιαστούν στον ΠΟΥ ως πιθανό οικουμενικό πρότυπο.

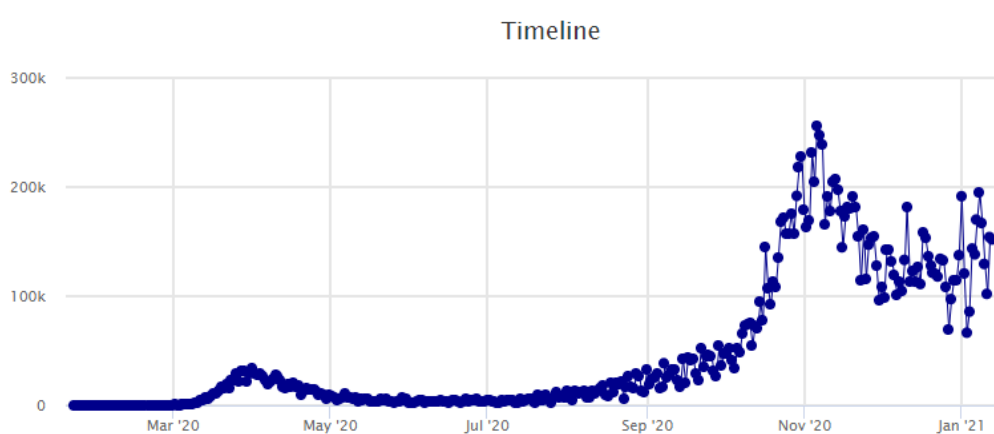
ΚΥΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

- Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θέσουν στόχους για τον εμβολιασμό τουλάχιστον του 80 % των επαγγελματιών στον τομέα της υγείας και της κοινωνικής περίθαλψης και των ατόμων ηλικίας άνω των 80 ετών έως τον Μάρτιο του 2021, και τουλάχιστον του 70 % του συνολικού ενήλικου πληθυσμού έως το καλοκαίρι.

- Η Επιτροπή, τα κράτη μέλη και ο EMA θα συνεργαστούν με εταιρείες για τη μεγιστοποίηση της ικανότητας παρασκευής εμβολίων.
- Με βάση τα στοιχεία που θα παρέχουν τα κράτη μέλη, το ECDC θα δημοσιεύει δύο φορές την εβδομάδα τις τελευταίες πληροφορίες σχετικά με τις δόσεις που παραδίδονται και χορηγούνται.
- Η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τους παρασκευαστές εμβολίων για τη δημοσίευση και την επικαιροποίηση των χρονοδιαγραμμάτων παράδοσης.
- Θα πρέπει να συμφωνηθεί κοινή προσέγγιση για τα πιστοποιητικά εμβολιασμού έως το τέλος Ιανουαρίου 2021, ώστε να καταστεί δυνατή η ταχεία χρήση των πιστοποιητικών των κρατών μελών στα συστήματα υγείας σε ολόκληρη την ΕΕ και πέραν αυτής.
- Η Επιτροπή θα πρέπει να εκπονήσει μεγάλης κλίμακας μελέτες σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα των εμβολίων κατά της νόσου COVID-19.
- Το ECDC θα πρέπει να αναπτύξει απόθεμα συμβουλών υλικοτεχνικής υποστήριξης που έχουν υποβληθεί σε δοκιμή προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων προς χρήση από τα κράτη μέλη.

2. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΛΛΑΓΩΝ

Η πρόσφατη εμφάνιση νέων παραλλαγών του ιού² αποτελεί πραγματική αιτία ανησυχίας. Ενώ επί του παρόντος δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι οι εν λόγω παραλλαγές προκαλούν σοβαρότερη νόσηση, φαίνεται να είναι κατά 50 - 70 % περισσότερο μεταδοτικές³. Αυτό σημαίνει ότι ο ιός μπορεί να εξαπλωθεί ευκολότερα και ταχύτερα, επιβαρύνοντας περισσότερο τα υπερβολικά βεβαρημένα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης. Αυτό αποτελεί πιθανή αιτία για τη **σημαντική αύξηση των κρουσμάτων στα περισσότερα κράτη μέλη κατά τις τελευταίες εβδομάδες.**

Γράφημα 1. Χρονοδιάγραμμα θετικών κρουσμάτων COVID, που υποδηλώνουν ένα τρίτο κύμα.⁴

² Παραλλαγή «B117», που ταυτοποιήθηκε για πρώτη φορά στο Ηνωμένο Βασίλειο τον Σεπτέμβριο, και παραλλαγή «501Y.V2», που ταυτοποιήθηκε στη Νότια Αφρική.

³ Αξιολόγηση κινδύνου από το ECDC: Κίνδυνος που συνδέεται με τη διασπορά νέων παραλλαγών του SARS-CoV-2 οι οποίες αποτελούν πηγή ανησυχίας στην ΕΕ/στον ΕΟΧ

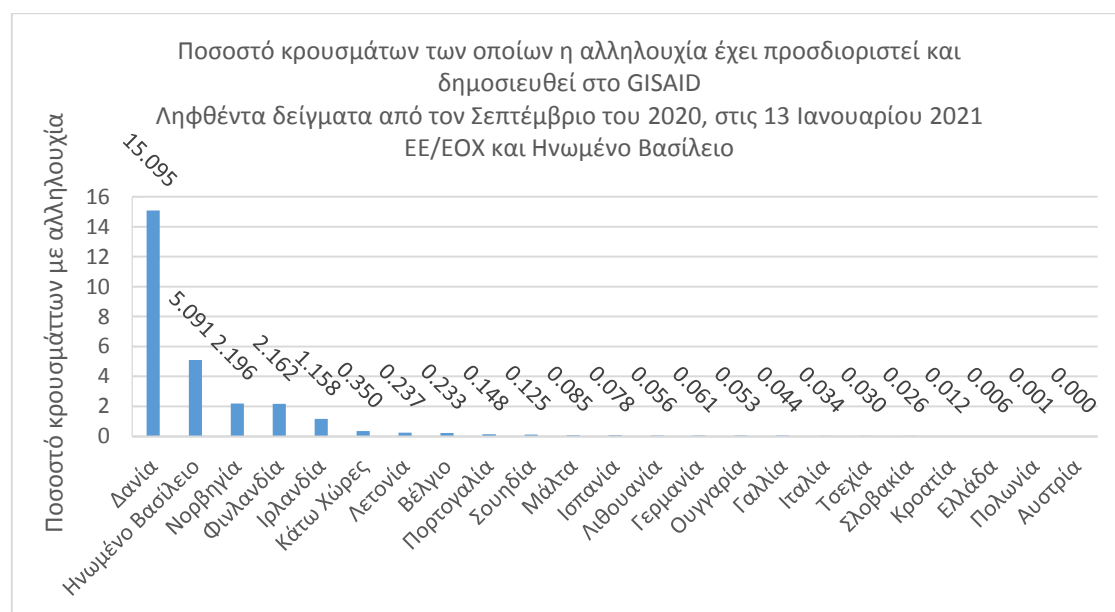
⁴ Πηγή: <https://covid-statistics.jrc.ec.europa.eu>

Η εμφάνιση των πρόσφατων παραλλαγών προκάλεσε επίσης ανησυχίες σχετικά με πιθανές επιπτώσεις στην αποτελεσματικότητα των εμβολίων. Επί του παρόντος, **δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι οι παραλλαγές μειώνουν την προστασία που προσφέρουν τα διάφορα εμβόλια** που κυκλοφορούν σήμερα στην αγορά ή βρίσκονται στη φάση ΙΙΙ των κλινικών δοκιμών. Ωστόσο, είναι σημαντικό να παρακολουθείται εκ του σύνεγγυς η κατάσταση και να ληφθούν επί του παρόντος μέτρα για τη μείωση του χρόνου ανάπτυξης που θα χρειαζόταν σε περίπτωση τροποποίησης των εμβολίων. Οι παρασκευαστές εμβολίων θα πρέπει να είναι έτοιμοι να παράσχουν στον EMA τα σχετικά δεδομένα ώστε να επιταχυνθεί η διαδικασία, εφόσον χρειαστεί.

Επιτάχυνση του προσδιορισμού της αλληλουχίας του γονιδιώματος

Η ταχύτητα με την οποία εντοπίζονται οι παραλλαγές είναι κρίσιμης σημασίας για να προσδιοριστεί η απειλή που συνιστούν και η απαιτούμενη απόκριση σε επίπεδο πολιτικής. Ο προσδιορισμός της αλληλουχίας του γονιδιώματος επιτρέπει την παρακολούθηση των μεταβολών στα γονιδιώματα του ιού, που είναι κρίσιμης σημασίας για την κατανόηση της εξέλιξης του ιού και τον έλεγχο των παραλλαγών. Μπορεί να βοηθήσει στον εντοπισμό παραλλαγών, οι οποίες αυξάνουν τον κίνδυνο, είτε με ταχύτερη εξάπλωση είτε με σοβαρότερα συμπτώματα.

Η ΕΕ πρέπει επειγόντως να επιταχύνει τον προσδιορισμό της αλληλουχίας. Επί του παρόντος, μόνο ένα κράτος μέλος διενεργεί δοκιμές σε ποσοστό άνω του 1 % των δειγμάτων, ενώ όλα τα υπόλοιπα είτε δεν προβαίνουν επαρκώς ή και καθόλου σε προσδιορισμό της αλληλουχίας. Αυτός ο ρυθμός προσδιορισμού της αλληλουχίας δεν επαρκεί για να διαπιστωθεί η πρόοδος των παραλλαγών ή για να ανιχνευθούν νέες. Το ECDC καταρτίζει επί του παρόντος ειδικές κατευθυντήριες γραμμές για τον προσδιορισμό της αλληλουχίας, ειδικά προσαρμοσμένες για κάθε νέα παραλλαγή. Το έργο αυτό βασίζεται στην ανταλλαγή δεδομένων προσδιορισμού της αλληλουχίας του γονιδιώματος σε επίπεδο ολόκληρης της ΕΕ και με τους διεθνείς εταίρους μας.

Όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ θα πρέπει να επιτύχουν ικανότητα προσδιορισμού αλληλουχίας τουλάχιστον στο 5 % — και κατά προτίμηση στο 10 % — των

Θετικών αποτελεσμάτων των εξετάσεων ανίχνευσης/τεστ. Οι καθυστερήσεις στα αποτελέσματα θα πρέπει να ελαχιστοποιηθούν και τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν την κοινοποίηση των εν λόγω δεδομένων σε συγκρίσιμη μορφή.

Το ECDC έχει την ικανότητα να συμπληρώνει και να ενισχύει την εθνική ικανότητα προσδιορισμού της αλληλουχίας του γονιδιώματος με έως και 18 000 δείγματα ιού. Μέχρι στιγμής, μόνο δύο κράτη μέλη έχουν χρησιμοποιήσει αυτή την υπηρεσία, ενώ αναμένεται να το πράξουν σύντομα δύο ακόμη κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη, ιδίως εκείνα που δεν διαθέτουν εθνικές ικανότητες, θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν επειγόντως την ικανότητα του ECDC. Η Επιτροπή θα στηρίζει επίσης τα κράτη μέλη στην αύξηση της ικανότητας, για παράδειγμα με την κινητοποίηση κεφαλαίων για την αγορά εξοπλισμού για τον προσδιορισμό της αλληλουχίας του γονιδιώματος και τη στήριξη του δικτύου εργαστηρίων αναφοράς του ΠΟΥ. Ο υφιστάμενος εξοπλισμός προσδιορισμού αλληλουχίας στις εθνικές ερευνητικές εγκαταστάσεις θα πρέπει να χρησιμοποιείται πλήρως. Η Επιτροπή θα αξιοποιήσει πρωτοβουλίες και πόρους σχετικά με γονιδιωματικά δεδομένα, τεχνητή νοημοσύνη και υπολογιστές υψηλών επιδόσεων για να στηρίξει τη ζωτικής σημασίας επεξεργασία και ανάλυση γονιδιωματικών δεδομένων⁵⁶.

Κλιμάκωση των εξετάσεων ανίχνευσης του ιού

Οι αποτελεσματικές εξετάσεις ανίχνευσης διαδραματίζουν καίριο ρόλο στον μετριασμό της διασποράς του ιού, παρέχοντας τις βασικές πληροφορίες για την ιχνηλάτηση επαφών, καθώς και για ευρύτερες τάσεις. Διευκολύνουν επίσης την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Παρόλο που οι δοκιμασίες RT-PCR παραμένουν ο χρυσός κανόνας, **η χρήση ταχείων δοκιμασιών αντιγόνων (RAT) θα πρέπει να επεκταθεί.** Μέχρι στιγμής, εννέα κράτη μέλη διαθέτουν στρατηγικές ή ειδικές κατευθυντήριες γραμμές για τη χρήση των RAT και δώδεκα κράτη μέλη της ΕΕ τις χρησιμοποιούν επί του παρόντος στην πράξη. Η ταχεία εφαρμογή όλων των συστάσεων της Επιτροπής⁷ και η ταχεία επίτευξη συμφωνίας στο Συμβούλιο σχετικά με το κοινό πλαίσιο για ταχείες δοκιμασίες αντιγόνων είναι ουσιαστικής σημασίας για την παροχή του απαιτούμενου συστήματος δοκιμασιών.⁸

⁵ Θα μπορούσαν να κινητοποιηθούν εμπειρογνώμονες που εργάζονται για την ασφαλή διασυνοριακή πρόσβαση σε 1 εκατομμύριο «ανθρώπινα» γονιδιώματα έως το 2022 (πρωτοβουλία 1+ εκατομμύριο γονιδιώματα⁵) προκειμένου να διευκολυνθεί η ανταλλαγή γνώσεων και πρακτικών κατά την επεξεργασία ανθρώπινων και ιογενών γονιδιωματικών δεδομένων. Το Κοινό Κέντρο Ερευνών συνεργάζεται με διεθνή αποθετήρια αλληλουχιών, όπως το GISAID, για την ανάλυση των πληροφοριών σχετικά με την αλληλουχία του COVID-19, ώστε να κατανοηθεί η εμφάνιση νέων παραλλαγών και οι δυνατότητες εντοπισμού τους.

⁶ Το έργο Exscalate, η πιο ισχυρή και ολοκληρωμένη πλατφόρμα υπερυπολογιστικής στον κόσμο για αναπροσαρμογή της χρήσης φαρμάκων, αναπτύσσει πρωτεϊνικά μοντέλα 3D του ιού και τα καθιστά διαθέσιμα μέσω ειδικού χώρου δεδομένων. Στο πλαίσιο των εργασιών αυτών, δημοσίευσε πρόσφατα τα μοντέλα 3D των μεταλλαγμένων πρωτεϊνών ακίδων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προέρχονται από ιογενείς μεταλλάξεις στη Βραζιλία, τη Νότια Αφρική, το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Δανία.

⁷ C(2020) 7502 final και C(2020) 8037 final της 18ης Νοεμβρίου 2020

⁸ COM(2020) 849 final της 18ης Δεκεμβρίου 2020

Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στο πλαίσιο των νέων παραλλαγών. **Οι εθνικές στρατηγικές για τη διεξαγωγή εξετάσεων ανίχνευσης πρέπει να επικαιροποιηθούν επειγόντως προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι νέες παραλλαγές.** Αυτό θα επιτρέψει την παρακολούθηση και τη θέση σε καραντίνα ατόμων σε περιοχές με σημαντικά υψηλότερη συχνότητα εμφάνισης της παραλλαγής και θα πρέπει να συνοδεύεται από ειδική ιχνηλάτηση επαφών.

Απαιτούνται επίσης περαιτέρω εργασίες για τη στήριξη της αμοιβαίας αναγνώρισης των αποτελεσμάτων των εξετάσεων ανίχνευσης του COVID-19 μεταξύ των κρατών μελών. Το Κοινό Κέντρο Ερευνών θα πρέπει να καταρτίσει κοινό κατάλογο των RAT και των χρήσεών τους, όπως συμφωνήθηκε από τα κράτη μέλη με την υποστήριξη της επιτροπής υγειονομικής ασφάλειας της ΕΕ. Η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη για ένα τυποποιημένο σύνολο δεδομένων που θα περιλαμβάνονται στο έντυπο αποτελεσμάτων των εξετάσεων ανίχνευσης. Θα πρέπει επίσης να διερευνηθούν τα αποτελέσματα άλλων ταχειών δοκιμασιών με βάση το νουκλεϊνικό οξύ για την ανίχνευση του ιού.

Η Επιτροπή βοηθά άμεσα τα κράτη μέλη να αυξήσουν την **ικανότητά τους διεξαγωγής εξετάσεων ανίχνευσης** μέσω άμεσων αγορών, κοινών προμηθειών και ειδικής χρηματοδότησης. Αγοράζει πάνω από 21 εκατομμύρια RAT που θα παραδοθούν στα κράτη μέλη μέχρι τον Απρίλιο, χρησιμοποιώντας 100 εκατ. EUR από το μέσο στήριξης έκτακτης ανάγκης (ESI). Έχει δρομολογηθεί περαιτέρω κοινή προμήθεια για ταχείες δοκιμασίες αντιγόνων, η οποία θα επιτρέψει να πραγματοποιηθούν προμήθειες σε πολύ μεγαλύτερη κλίμακα κατά τους προσεχείς μήνες. Η Διεθνής Ομοσπονδία του Ερυθρού Σταυρού στηρίζει τα κράτη μέλη να αυξήσουν την ικανότητά τους διενέργειας εξετάσεων ανίχνευσης, με χρηματοδότηση από το μέσο στήριξης έκτακτης ανάγκης. Γενικότερα, μετά την έγκρισή της, η Πρωτοβουλία Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορονοϊού (CRII) κατέστησε δυνατή την κινητοποίηση 6,8 δισ. EUR από τα ταμεία συνοχής για την υγειονομική περίθαλψη συνολικά.

ΚΥΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Προσδιορισμός της αλληλουχίας

- Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αυξήσουν επειγόντως τον προσδιορισμό της αλληλουχίας του γονιδιώματος στο 5-10 % των θετικών αποτελεσμάτων των εξετάσεων ανίχνευσης, εάν χρειαστεί κάνοντας χρήση της ικανότητας του ECDC.
- Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μοιράζονται γονιδιωματικές αλληλουχίες σε επίπεδο ΕΕ.
- Η Επιτροπή θα πρέπει να στηρίζει τα κράτη μέλη ώστε να αυξήσουν την ικανότητά τους για προσδιορισμό της αλληλουχίας στο εγγύς μέλλον.

Εξετάσεις ανίχνευσης του ιού

- Τα κράτη μέλη θα πρέπει εφαρμόσουν τις συστάσεις της Επιτροπής και να συμφωνήσουν ταχέως επί της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με το κοινό πλαίσιο για ταχείες δοκιμασίες αντιγόνων.
- Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επικαιροποιήσουν τις στρατηγικές για τις εξετάσεις ανίχνευσης ώστε να ενσωματώσουν τη χρήση ταχειών δοκιμασιών αντιγόνων και να αναπτύξουν κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη χρήση αυτών των

εξετάσεων ανίχνευσης.

- *Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συμφωνήσουν σε κοινό κατάλογο ταχείων δοκιμασιών αντιγόνων έως τα τέλη Ιανουαρίου.*
- *Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταρτίσουν τυποποιημένο σύνολο δεδομένων το οποίο να περιλαμβάνεται στο έντυπο αποτελεσμάτων των εξετάσεων για COVID-19.*
- *Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επικαιροποιήσουν τις στρατηγικές για τις εξετάσεις ανίχνευσης, κατά τη διάρκεια του Φεβρουαρίου 2021, ώστε να αντικατοπτρίζουν τις νέες παραλλαγές.*

3. ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΜΕ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΥ

Η ραχοκοκαλιά της ισχυρής ευρωπαϊκής αντίδρασης στην πανδημία COVID ήταν η **ενότητα** και η **διατήρηση της λειτουργίας της ενιαίας αγοράς**. Όπως καταδεικνύεται από τα γεγονότα του Μαρτίου 2020, το ασυντόνιστο και βεβιασμένο κλείσιμο των συνόρων και οι περιορισμοί στις εξαγωγές δεν μπορούν να σταματήσουν τον ιό, αλλά αντίθετα αποδυναμώνουν την ενιαία αγορά και τις οικονομίες μας, καθώς και την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της ΕΕ.

Όλα τα κράτη μέλη έχουν εφαρμόσει σημαντικά μέτρα για τον έλεγχο και τον μετριασμό των επιπτώσεων της πανδημίας στον πληθυσμό τους. Ενώ τα μέτρα αυτά έχουν υψηλό κόστος για την οικονομία, την κοινωνική επαφή και την ευημερία των ανθρώπων, είναι αποτελεσματικά για τον έλεγχο της διασποράς του ιού.

Τα μέτρα μετριασμού θα πρέπει να διατηρηθούν έως ότου ο εμβολιασμός είναι επαρκής για τη μείωση των κινδύνων. Όσο δύσκολο και αν είναι αυτό το μήνυμα για πολλούς πολίτες, η πραγματικότητα είναι ότι πρόκειται για αναγκαία επένδυση για τη διάσωση ζωών και την επιτάχυνση της επιστροφής σε μια κοινωνία με λιγότερους περιορισμούς. Μέτρα όπως οι εξετάσεις ανίχνευσης του ιού, η απομόνωση, η ιχνηλάτηση επαφών και η καραντίνα των ατόμων εξακολουθούν προς το παρόν να αποτελούν απαραίτητα εργαλεία. Η επικοινωνία και τα συνεκτικά μηνύματα παραμένουν ουσιαστικής σημασίας όσο ποτέ άλλοτε, καθώς μεταξύ άλλων εξηγούν τη συνεχιζόμενη ανάγκη για περιοριστικά μέτρα, όπως μάσκες ή τήρηση φυσικής απόστασης.

Μια **κοινή προσέγγιση της ΕΕ για τον καθορισμό δεικτών επίπτωσης**, που θα μπορούσε να οδηγήσει σε χαλάρωση των περιορισμών, θα ενίσχυε την εμπιστοσύνη του κοινού μέσω της παρακολούθησης της προόδου.

Τα ταξίδια θα συνεχίσουν να αποτελούν ιδιαίτερη πρόκληση. Όλες οι μη ουσιώδεις μετακινήσεις, ιδίως από και προς περιοχές υψηλού κινδύνου, θα πρέπει να αποθαρρύνονται έντονα έως ότου βελτιωθεί σημαντικά η επιδημιολογική κατάσταση, ιδίως υπό το πρίσμα της εμφάνισης νέων παραλλαγών.

Το κλείσιμο των συνόρων ή οι γενικές ταξιδιωτικές απαγορεύσεις και η αναστολή πτήσεων, χερσαίων μεταφορών και πλωτών διελεύσεων δεν

δικαιολογούνται, καθώς πιο στοχευμένα μέτρα έχουν επαρκή αντίκτυπο και προκαλούν μικρότερη διαταραχή. Το σύστημα των «πράσινων λωρίδων»⁹ θα πρέπει να διατηρήσει τις ροές μεταφορών, ιδίως για να εξασφαλιστεί η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και να αποφευχθούν με τον τρόπο αυτό οι διαταραχές στην αλυσίδα εφοδιασμού.

Οι περιορισμοί στις μετακινήσεις θα πρέπει να είναι αναλογικοί και να μην εισάγουν διακρίσεις, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου του Οκτωβρίου 2020¹⁰. Θα πρέπει να διατηρηθούν αναλογικοί περιορισμοί, συμπεριλαμβανομένης της διενέργειας τεστ σε ταξιδιώτες, για όσους ταξιδεύουν από περιοχές με μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης ανησυχητικών παραλλαγών. Οι εφαρμοστέοι κανόνες καραντίνας θα πρέπει να τηρούνται και να επιβάλλονται¹¹, με εξαιρέσεις για ταξιδιώτες με ουσιώδη καθήκοντα ή ανάγκες, όπως οι εργαζόμενοι στον τομέα των μεταφορών, στην υγειονομική και κοινωνική περίθαλψη, οι εργαζόμενοι στην πρώτη γραμμή, οι διασυννοριακοί και οι εποχιακοί εργαζόμενοι. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει κατά πόσον οι νέες εξελίξεις, όπως οι νεοεμφανισθείσες ανησυχητικές παραλλαγές, απαιτούν επικαιροποίηση του ισχύοντος πλαισίου για τον συντονισμό των περιορισμών της ελεύθερης κυκλοφορίας ως απάντηση στην πανδημία COVID-19.

Θα πρέπει να εφαρμοστούν μέτρα για την περαιτέρω μείωση του κινδύνου μετάδοσης που συνδέεται με τα μέσα μετακίνησης, όπως μέτρα υγιεινής και τήρησης αποστάσεων στα οχήματα και τους τερματικούς σταθμούς. Θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο διενέργειας εξετάσεων ανίχνευσης/τεστ λίγο πριν από το ταξίδι, όταν άτομα βρίσκονται σε περιορισμένο χώρο με άλλα άτομα. Η ιχνηλάτηση επαφών εξακολουθεί να έχει ιδιαίτερη σημασία.

Η πλατφόρμα ανταλλαγής του **εντύπου εντοπισμού επιβατών** έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να επιτρέπει στα συμμετέχοντα κράτη μέλη να εντοπίζουν γρήγορα και να επικοινωνούν με όλους τους επιβάτες που, εν αγνοία τους, έχουν έρθει σε στενή επαφή με επιβάτη που αποδείχτηκε θετικός στον κορονοϊό. Τρία κράτη μέλη — η Ιταλία, η Ισπανία και η Σλοβακία — έχουν ήδη συμμετάσχει σε ένα επιτυχημένο πιλοτικό πρόγραμμα.

ΚΥΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

- *Θα πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή μια κοινή προσέγγιση της ΕΕ για τον καθορισμό δεικτών επίπτωσης.*
- *Τα κράτη μέλη θα πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στους περιορισμούς που ισχύουν για τα άτομα που φθάνουν από περιοχές με υψηλή συχνότητα εμφάνισης νέων παραλλαγών. Όλες οι μη ουσιώδεις μετακινήσεις θα πρέπει να αποθαρρύνονται έως ότου βελτιωθεί η επιδημιολογική κατάσταση.*
- *Θα πρέπει να διατηρηθούν αναλογικοί περιορισμοί που δεν εισάγουν διακρίσεις και*

⁹ Βλ. ανακοίνωση COM (2020) 685 final και σύσταση 2020/2243 της Επιτροπής της 22ας Δεκεμβρίου 2020 (C/2020/9607).

¹⁰ Σύσταση (ΕΕ) 2020/1475 του Συμβουλίου της 13ης Οκτωβρίου 2020 σχετικά με την εφαρμογή συντονισμένης προσέγγισης όσον αφορά τον περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19.

¹¹ Η επιτροπή υγειονομικής ασφάλειας δημοσιεύει σήμερα συστάσεις για μια κοινή προσέγγιση της ΕΕ όσον αφορά την απομόνωση των ασθενών που πάσχουν από COVID-19 και τη θέση σε καραντίνα των επαφών και των ταξιδιωτών.

η διενέργεια τεστ σε ταξιδιώτες, προερχόμενους ιδίως από περιοχές με μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης ανησυχητικών παραλλαγών.

- *Όπου απαιτείται, η καραντίνα των ταξιδιωτών θα πρέπει να επιβάλλεται αυστηρά, με τις δέουσες εξαιρέσεις για ταξιδιώτες με ουσιώδη καθήκοντα ή ανάγκες.*

4. ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΟΥ ΗΓΕΤΙΚΟΥ ΡΟΛΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Η πανδημία COVID-19 ασκεί πρωτοφανή πίεση σε ολόκληρο τον κόσμο, δεδομένου ότι καταγράφονται παγκοσμίως περισσότερα από 93 εκατομμύρια κρούσματα και 2 εκατομμύρια θάνατοι. Το γεγονός αυτό υπογραμμίζει την ανάγκη για μια παγκόσμια αντίδραση σε αυτή την παγκόσμια κρίση. Η πολυμερής προσέγγιση, η διεθνής συνεργασία, η διαφάνεια και η αλληλεγγύη πρέπει να εξακολουθήσουν να χαρακτηρίζουν την αντίδρασή μας.

Η ΕΕ ηγείται ήδη των διεθνών προσπαθειών, τόσο μέσω των δικών της προσπαθειών όσο και διασφαλίζοντας την προσέγγιση μεταξύ των βασικών παραγόντων. Από τη δρομολόγησή της, τον Απρίλιο του 2020, μια δέσμη μέτρων για την παγκόσμια ανάκαμψη ύψους 38,5 δισ. ευρώ, η οποία παρέχεται στο πλαίσιο μιας κοινής προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη», στηρίζει τις χώρες εταίρους στην αντιμετώπιση έκτακτων ανθρωπιστικών αναγκών, ενισχύει τα συστήματα υγείας και τις ζωτικής σημασίας υπηρεσίες υγείας, και βοηθά την οικονομική ανάκαμψη και την κοινωνική στήριξη. Έχει κινητοποιηθεί ανθρωπιστική βοήθεια συνολικού ύψους 449 εκατ. EUR υπό τη μορφή ιατρικού υλικού, ιατρικού προσωπικού, υλικοτεχνικής βοήθειας¹² και χρηματοδοτικής στήριξης σε ανθρωπιστικές οργανώσεις.

Η «Ομάδα Ευρώπη» έχει επίσης κινητοποιήσει 853 εκατ. EUR για τη στήριξη του μηχανισμού COVAX, μιας παγκόσμιας πρωτοβουλίας για τη διασφάλιση ισότιμης και δίκαιης πρόσβασης σε ασφαλή και αποτελεσματικά εμβόλια¹³. **Η ΕΕ στο σύνολό της είναι ο μεγαλύτερος χορηγός βοήθειας COVAX.**

Ενωσιακός μηχανισμός ανταλλαγής εμβολίων

Δεδομένου ότι η αλληλεγγύη και η ασφάλεια της υγείας στην ΕΕ και πέραν αυτής αποτελεί επείγον ζήτημα, η **ΕΕ μπορεί και θα πρέπει να συνεχίσει να εντείνει τις προσπάθειες για την εξασφάλιση ευρύτερης διεθνούς πρόσβασης στα εμβόλια**. Το έργο αυτό πρέπει να πραγματοποιηθεί βάσει του στόχου για «μηδενικά απόβλητα» που απαιτεί την επαρκή προετοιμασία των αποδεκτριών χωρών.

Η ΕΕ θα διατηρήσει τη στήριξή της προς τον COVAX, μεταξύ άλλων με τη δημιουργία ενός ανθρωπιστικού αποθεματικού ασφάλειας περίπου 100 εκατομμυρίων δόσεων. Ο COVAX παραμένει η κύρια οδός για τη στήριξη χωρών χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος ώστε να έχουν δίκαιη πρόσβαση σε εμβόλια, εξασφαλίζοντας 20 % κάλυψη στις 92 φτωχότερες χώρες. Ωστόσο, αυτό θα απαιτήσει χρόνο. Οι

¹² Για παράδειγμα, η ανθρωπιστική αερογέφυρα, δηλαδή πτήσεις που χρηματοδοτούνται από την Επιτροπή για τη μεταφορά υγειονομικού εξοπλισμού και εργαζομένων στον τομέα της υγείας. Χρησιμοποιείται επίσης για τον επαναπατρισμό των εκπατρισμένων σε χώρες εταίρους.

¹³ Ο μηχανισμός COVAX λειτουργεί στο πλαίσιο του επιταχυντή πρόσβασης στα εργαλεία κατά της COVID-19 (ACT-A) για την αγορά 2 δισεκατομμυρίων δόσεων έως το τέλος του 2021, συμπεριλαμβανομένων περισσότερων από 1,3 δισεκατομμυρίων δόσεων για τις αναπτυσσόμενες χώρες.

περισσότερες χώρες εξαρτώνται συνεπώς επί του παρόντος από τη στήριξη της ΕΕ για την παροχή έγκαιρης πρόσβασης σε εμβόλια στους πλέον ευάλωτους, στο ιατρικό προσωπικό και σε άλλες ομάδες προτεραιότητας.

Με βάση την εμπειρία της στρατηγικής της ΕΕ για τον εμβολιασμό, η Επιτροπή είναι έτοιμη να δημιουργήσει έναν ενωσιακό μηχανισμό ανταλλαγής εμβολίων. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλιστεί η δυνατότητα πρόσβασης σε περίπου 2,3 δισεκατομμύρια δόσεις που έχουν εξασφαλιστεί από την ΕΕ, μέσω της δοκιμασμένης προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη». Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στα Δυτικά Βαλκάνια, στην ανατολική και νότια γειτονία μας και στην Αφρική. Ο μηχανισμός αυτός θα μπορούσε να ωφελήσει πρωτίστως τους εργαζόμενους στον τομέα της υγείας, καθώς και την κάλυψη των ανθρωπιστικών αναγκών.

Ο εν λόγω μηχανισμός θα λειτουργεί ως ενιαίο σημείο για υποβολή αιτήσεων και ως διάυλος μέσω του οποίου θα μπορούν να παρέχονται αρχικές δόσεις, ενδεχομένως μέσω του COVAX, χωρίς να διαταράσσονται τα σχέδια εμβολιασμού των κρατών μελών. Οι αριθμοί θα αυξάνονται παράλληλα με την αύξηση των προμηθειών σε εμβόλια και έως ότου ο COVAX είναι σε θέση να προμηθεύει επαρκείς ποσότητες απευθείας από εταιρείες. Αυτή η άνευ προηγουμένου άσκηση αλληλεγγύης πρέπει να συνοδεύεται από άμεση επικοινωνία με τους Ευρωπαίους και από ειδική επικοινωνιακή εκστρατεία στις χώρες εταίρους για να εξηγηθεί η αρχή ότι κανένας δεν είναι ασφαλής έως ότου όλοι να είναι ασφαλείς.

Παράλληλα, θα πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για την ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας και αλληλεγγύης, όχι μόνο για την ανάσχεση της τρέχουσας πανδημίας, αλλά και για την προετοιμασία για την επόμενη. Το νέο **θεματολόγιο ΕΕ-ΗΠΑ για την παγκόσμια αλλαγή**¹⁴ που προτάθηκε πρόσφατα θα αποτελέσει τη βάση για ισχυρή δέσμευση και συμβολή τόσο της ΕΕ όσο και των Ηνωμένων Πολιτειών στον COVAX. Η πρωτοβουλία για το εμπόριο και την υγεία υπό την ηγεσία της ΕΕ στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου θα πρέπει να διευκολύνει τη ροή εμβολίων και άλλων ιατρικών θεραπειών εκεί όπου υπάρχει μεγαλύτερη ανάγκη. Η Επιτροπή θα διερευνήσει όλες τις περαιτέρω διαθέσιμες επιλογές για να παράσχει στους εταίρους της πρόσβαση στα εμβόλια κατά της COVID-19. Η επικείμενη παγκόσμια σύνοδος κορυφής για την υγεία, η οποία συνδιοργανώνεται από την Ιταλία και την Επιτροπή τον Μάιο του 2021 στο πλαίσιο της G20, θα αποτελέσει επίσης ευκαιρία για συγκέντρωση διεθνούς στήριξης με σκοπό την αύξηση της ετοιμότητας και της ανθεκτικότητας για μελλοντικές πανδημίες.

ΚΥΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

- *Η Επιτροπή θα πρέπει να δημιουργήσει έναν ενωσιακό μηχανισμό ανταλλαγής εμβολίων για τη διάθρωση της παροχής εμβολίων που χορηγούν τα κράτη μέλη στις χώρες εταίρους μέσω της προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη».*
- *Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να κινητοποιούν στήριξη για τον COVAX.*
- *Η ΕΕ θα πρέπει να στηρίζει τις προσπάθειες για την ενίσχυση της παγκόσμιας αρχιτεκτονικής στον τομέα της υγείας σε διάφορα φόρουμ, όπως η επικείμενη παγκόσμια σύνοδος κορυφής για την υγεία.*

¹⁴ JOIN(2020) 22 final

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Οι προσεχείς εβδομάδες αντιπροσωπεύουν μεγάλη πρόκληση για ολόκληρη την ΕΕ. Πριν φτάσουν τα οφέλη του εμβολιασμού σε κλίμακα που θα επιτρέψει την άρση των περιορισμών, η ΕΕ βρίσκεται αντιμέτωπη με μια σημαντική πρόκληση για την αντιμετώπιση του κινδύνου που προκύπτει από νέες παραλλαγές που πυροδοτούν την ευρύτερη και ταχύτερη μετάδοση του ιού.

Η απάντηση έγκειται στη συνεργασία, με ενότητα, αλληλεγγύη, συντονισμό και επαγρύπνηση. Η στρατηγική της ΕΕ για τα εμβόλια κατέδειξε τον τρόπο με τον οποίο μια κοινή προσέγγιση αποδίδει καρπούς στο θέμα της παράδοσης των εμβολίων, η οποία θα οδηγήσει σε άρση των περιορισμών. Η στρατηγική αυτή θα πρέπει να λειτουργήσει ως η κοινή αποστολή μας για τη δημόσια υγεία και το πρόγραμμα δράσης μας για τους επόμενους μήνες, ώστε η πανδημία να παραμείνει υπό έλεγχο έως ότου αναπτυχθούν ασφαλή και αποτελεσματικά εμβόλια σε επαρκή κλίμακα.

Πρέπει να διατηρήσουμε την αποφασιστικότητα στην εφαρμογή των απαραίτητων μέτρων για τον έλεγχο της διασποράς του ιού. Επίσης, εάν συνεχίσουμε να συνεργαζόμαστε ώστε να αξιοποιούμε την επιστημονική μας αριστεία, την παραγωγική μας ικανότητα, την αλληλεγγύη μας και τις αξίες μας, μπορούμε να εξασφαλίσουμε ότι οι Ευρωπαίοι θα καταφέρουν να εγκαταλείψουν ταχύτερα τους περιορισμούς και τις δυσκολίες που υπέστησαν κατά το προηγούμενο έτος και να στραφούν σε μια σταθερή πορεία ανάκαμψης.